PRÍHOVOR PREZIDENTA SR
pri príležitosti vymenovania profesorov vysokých škôl

Bratislava, 14. 10. 2026

Vážený pán minister školstva, výskumu, vývoja a mládeže,

vážená pani predsedníčka Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre vzdelávanie,

vedu, mládež, šport a cestovný ruch,

vážený pán štátny tajomník,

vážený pán predseda Rady vysokých škôl,

vážený pán predseda výkonnej rady Slovenskej akreditačnej agentúry pre vysoké školstvo,

vážený pán viceprezident Slovenskej rektorskej konferencie,

vážená pani podpredsedníčka Študentskej rady vysokých škôl,

vážení páni profesori, vážené pani profesorky,

vážení hostia,

vítam vás v Prezidentskom paláci na slávnostnom vymenovaní profesoriek a profesorov slovenských univerzít a vysokých škôl.

Blahoželám vám k novým akademickým titulom a prajem vám v ďalšej práci veľa úspechov a entuziazmu. Dnešný deň je významným okamihom vo vašej profesionálnej dráhe. Zúročili ste doterajšie roky štúdia, odbornej prípravy, ako aj množstvo skúseností, ktoré ste priebežne nadobúdali.

A rovnako predpokladám, že s novou akademickou hodnosťou spájate aj jasné a konkrétne vízie či perspektívy, ktoré môžete v nasledujúcich rokoch realizovať. Získavate príležitosť pokračovať vo svojej práci, ktorá rozhodne patrí k najkrajším povolaniam, aké si možno predstaviť. Spájate vedecké a odborné pôsobenie, mnohí aj s prípravou a vzdelávaním mladej generácie. Aktívne sa podieľate na formovaní ich budúcnosti, a tým aj budúcnosti celej našej spoločnosti.

Zastupujete rôzne odbory – medicínske, ekonomické i právne, technické aj prírodovedné disciplíny a rovnako aj humanitné smery. Spája vás však poslanie rozvíjať najväčší potenciál našej krajiny. A týmto potenciálom je vzdelanosť a nadanie našich ľudí vrátane mladej generácie.

Zvyknem pri podobných príležitostiach zdôrazňovať – a urobím to aj dnes – že ľudský um a schopnosti sú najcennejšou surovinou, na ktorej dnes Slovensko môže budovať svoj úspech. Svoju konkurencieschopnosť, ekonomickú prosperitu, ale v konečnom dôsledku aj spoločenský a kultúrny rozvoj. Preto je vaše pôsobenie cennou investíciou do našej budúcnosti.

Mnohí študentov nielen vzdelávate, vychovávate, ale ste pre nich aj príkladom a inšpiráciou. A nezabúdajte tiež, že váš hlas a vaša autorita majú dosah nielen v akademickom svete, v ktorom sa pohybujete, ale v celom verejnom priestore. Svojimi postojmi a svojím vystupovaním máte možnosť ovplyvňovať verejnú diskusiu, prispievať k riešeniu závažných celospoločenských problémov.

A jedným z nich je napríklad aj využívanie umelej inteligencie, ktorá sa ukazuje ako veľmi funkčný a efektívny nástroj. Na druhej strane sa s ňou spájajú nové nástrahy aj riziká, na ktoré odborníci už dnes upozorňujú. Prudký vývoj nových technológií je však trendom, ktorý sa nedá obísť a bolo by chybou ho ignorovať. Aktívne, zodpovedné a kompetentné využívanie inovácií vrátane umelej inteligencie, môže Slovensku ukázať tú správnu cestu. Využime teda možnosti, ktoré nám ponúka 21. storočie! Nebojme sa byť úspešní! Neutápajme sa v historických stereotypoch a v klišé o malých národoch. Dnes nie sú malé národy. Sú iba národy, ktoré dokážu lepšie alebo horšie využiť svoje šance a svoje bohatstvo spočívajúce v ľudských zdrojoch. Záleží len na nás, do ktorej skupiny chceme a budeme patriť. Máme svoj osud vo svojich rukách viac než kedykoľvek v minulosti, a to aj napriek mnohým nepriaznivým okolnostiam, ako je napríklad bezpečnostná situácia vo svete, či súčasné globálne problémy a globálne výzvy.

Práve odbornosť a vzdelanosť nám umožnia reagovať aj na výzvy, ktoré pred nás stavia 21. storočie – napríklad na klimatickú zmenu, ktorá sa na Slovensku momentálne odráža v podobe sucha a následných dopadov na úrodu. Rovnako som presvedčený, že

vzdelávanie v humanitných odboroch môže prispieť k postupnej kultivácii našej spoločnosti a k zmierneniu nenávisti aj ďalších negatívnych javov, ktorým dnes čelíme. Budúcnosť potrebuje vzdelaných ľudí. Najmä ak má táto budúcnosť obsahovať perspektívu rozvoja a perspektívu pokroku.

Vážené pani profesorky, vážení páni profesori,

vy ste nositeľmi poznania a vedeckých faktov. Ste garantami, že spoločnosť nepodľahne vplyvu pseudovedeckých teórií. Ste jedným zo základných kameňov vzdelania a formovania vzdelaného národa. Prajem vám pevné zdravie a veľa úspechov. A verím, že všetci ako tu stojíte, prispejete k tomu, aby bolo Slovensko vzdelanou a modernou krajinou.

Ďakujem veľmi pekne a želám vám všetko dobré vo vašom ďalšom poslaní.